

Rekabet Kurumu Başkanlığından,

REKABET KURULU KARARI

Dosya Sayısı : 2020-3-003 (Soruşturma/Uzlaşma)
Karar Sayısı : 22-51/769-316
Karar Tarihi : 10.11.2022

A. TOPLANTIYA KATILAN ÜYELER

Başkan : Birol KÜLE
Üyeler : Ahmet ALGAN (İkinci Başkan), Hasan Hüseyin ÜNLÜ,
Ayşe ERGEZEN, Cengiz ÇOLAK

B. RAPORTÖRLER : Osman Tan ÇATALCALI, Ebrar KOCAMAN, Ahmet SAĞDUYU,
Hasan Yıldırım KARAYEL, Elif TÜRLEK, Nur KÖKSAL,
Dilan FİDANER

C. İLGİLİ TARAF : - Lesaffre Turquie Mayacılık Üretim ve Ticaret AŞ
Temsilcileri: Av. Şahin ARDIYOK, Av. Hazar BAŞAR,
Av. Aslı AK
Büyükdere Cad. Bahar Sok. No.13 River Plaza K:11-12 34394
Levent Şişli/İstanbul

- (1) **D. DOSYA KONUSU:** Rekabet Kurulunun 25.11.2021 tarihli ve 21-57/795-M sayılı ve 22.09.2022 tarihli ve 22-43/627-M sayılı kararları uyarınca maya üretim ve dağıtım alanında faaliyet gösteren teşebbüsler hakkında yürütülmekte olan soruşturma kapsamında Lesaffre Turquie Mayacılık Üretim ve Ticaret AŞ tarafından sunulan uzlaşma metni neticesinde, soruşturmanın Lesaffre Turquie Mayacılık Üretim ve Ticaret AŞ bakımından sonlandırılması.
- (2) **E. İDDİALARIN ÖZETİ:** Lesaffre Turquie Mayacılık Üretim ve Ticaret AŞ'nin (LESAFFRE) de aralarında bulunduğu bazı yaş ekmek mayası üreticisi firmalar tarafından; soruşturma tarafı maya üreticilerinin bayileri arasında müşteri/bölge paylaşımı ve/veya fiyat anlaşması yoluyla kurulan kartelin uygulanması, koordinasyonu, devamlılığı ve kontrolünün sağlandığı, böylelikle söz konusu kartele kolaylaştırıcı sıfatıyla müdahil olduğu ve bu yolla 4054 sayılı Rekabetin Korunması Hakkında Kanun'un (4054 sayılı Kanun) 4. maddesinin ihlal edildiği iddiası.
- (3) **F. DOSYA EVRELERİ:** Rekabet Kurumu (Kurum) kayıtlarına 09.01.2020 tarih, 223 sayı; 16.01.2020 tarih, 752 sayı; 22.01.2020 tarih, 1154 sayı ile giren başvurulara yönelik olarak hazırlanan 29.01.2020 tarihli ve 2020-3-003/İİ sayılı İlk İnceleme Raporu çerçevesinde, Rekabet Kurulunun (Kurul) 06.02.2020 tarihli ve 20-08/94-M sayılı kararı ile 4054 sayılı Kanun'un 40. maddesi uyarınca önaraştırma yapılmasına karar verilmiştir.
- (4) Takiben Kurum kayıtlarına 07.02.2020 tarih, 1352 sayı; 10.02.2020 tarih, 1381 sayı ve 26.02.2020 tarih, 1965 sayılar ile giren başvurular çerçevesinde düzenlenen 27.04.2020 tarihli ve 2020-3-021/İİ sayılı ilk inceleme raporu 30.04.2020 tarihli Kurul toplantısında görüşülmüş olup, 20-21/287-M sayılı karar ile başvuru konusu iddialar hakkında önaraştırma açılmasına ve açılan önaraştırmanın Kurulun 06.02.2020 tarihli ve 20-08/94-M sayılı kararı ile açılan önaraştırma ile birleştirilerek yürütülmesine karar verilmiştir.
- (5) Yapılan önaraştırma sonucunda hazırlanan 12.10.2021 tarihli ve 2020-3-003/ÖA sayılı Önaraştırma Raporu Kurul toplantısında görüşülerek, 25.11.2021 tarihli ve 21-57/795-

M sayılı kararla, LESAFFRE'in de aralarında bulunduğu bazı teşebbüsler hakkında 4054 sayılı Kanun'un 41. maddesi uyarınca soruşturma açılmasına karar verilmiştir.

- (6) Söz konusu soruşturma devam ederken LESAFFRE tarafından "Kartellerin Ortaya Çıkarılması Amacıyla Aktif İşbirliği Yapılmasına Dair Yönetmelik" (Aktif İşbirliği Yönetmeliği) kapsamında yapılan başvuru, 14.12.2021 tarih ve 23692 sayı ile Kurum kayıtlarına intikal etmiştir.
- (7) Kurul, 04.03.2022 tarihinde tamamlanan başvuruyu görüştüğü 14.04.2022 tarihli toplantısında aldığı 22-17/282-MP sayılı kararıyla; LESAFFRE tarafından yapılan aktif işbirliği başvurusunun, Aktif İşbirliği Yönetmeliği'nin 6. maddesinde belirlenen koşulları yerine getirmesi ve başvuru konusu kartele taraf olan teşebbüsü ihlale zorlamamış olması kaydıyla, anılan Yönetmeliğin 5. maddesinin birinci fıkrasının (a) bendi kapsamında kabul edilmesine ve bu çerçevede teşebbüse verilecek cezada, Aktif İşbirliği Yönetmeliği'nin 5. maddesinin birinci fıkrasının (a) bendi uyarınca %35 indirim uygulanmasına karar vermiştir.
- (8) Bu süreçte, Kurulun 21.04.2022 tarihli ve 22-18/296-M sayılı kararı ile 4054 sayılı Kanun'un 43. maddesi uyarınca söz konusu soruşturmanın süresinin bitiminden itibaren altı ay uzatılmasına karar verilmiştir.
- (9) LESAFFRE tarafından gönderilen ve Kurum kayıtlarına 06.06.2022 tarih ve 28555 sayı ile giren başvuruda 4054 sayılı Kanun'un 43. maddesinin üçüncü fıkrası uyarınca uzlaşma talebinde bulunulmuştur. Söz konusu başvuru Kurulun 16.06.2022 tarihli toplantısında görüşülmüş ve 22-27/429-M sayı ile Rekabeti Sınırlayıcı Anlaşma, Uyumlu Eylem ve Kararlar ile Hâkim Durumun Kötüye Kullanılmasına Yönelik Soruşturmalarda Uygulanabilecek Uzlaşma Usulüne İlişkin Yönetmelik'in (Uzlaşma Yönetmeliği) 5. maddesinin ikinci fıkrası çerçevesinde söz konusu uzlaşma usulünün başlatılması başvurusuna ilişkin kararın ertelenmesine karar verilmiştir.
- (10) Soruşturma kapsamında yapılan incelemeler ve tespitler neticesinde, Kurulun 22.09.2022 tarihli ve 22-43/627-M sayılı kararı ile maya dağıtımında faaliyet gösteren diğer bazı teşebbüsler hakkında soruşturma açılmasına ve 25.11.2021 tarihli ve 21-57/795-M sayılı kararı ile bu soruşturmanın Kurulun başlatılan soruşturma ile birleştirilerek yürütülmesine karar verilmiştir.
- (11) LESAFFRE'nin uzlaşma başvurusuna ilişkin olarak hazırlanan 2020-3-003/BN-07 sayılı Bilgi Notu, 29.09.2022 tarihli Kurul toplantısında görüşülmüş ve 22-44/645-M sayı ile uzlaşma görüşmelerine başlanmasına karar verilmiştir.
- (12) Uzlaşma görüşmelerine başlanmasına ilişkin Kurul kararını takiben 07.10.2022 tarihinde, LESAFFRE yetkilisi ve temsilcileri ile Kurum merkez binasında uzlaşma görüşmesi gerçekleştirilmiştir. Dosya kapsamında elde edilen bilgi ve belgeler çerçevesinde hazırlanan 24.10.2022 tarihli ve 2020-3-003/BN-08 sayılı Bilgi Notu, Kurulun 27.10.2022 tarihli toplantısında görüşülmüş ve 22-49/719-MUA sayılı uzlaşma ara kararı verilmiştir.
- (13) Uzlaşma ara kararı, LESAFFRE tarafından 27.10.2022 tarihinde tebellüğ edilmiş olup bu karara istinaden hazırlanan uzlaşma metni 09.11.2022 tarih ve 32811 sayı ile Kurum kayıtlarına intikal etmiştir.
- (14) Söz konusu uzlaşma metninde LESAFFRE ara kararda belirtilen hususları kabul ederek soruşturmanın uzlaşma ile sonlandırılmasını talep etmiştir.
- (15) Yukarıda yer verilen süreç sonucunda hazırlanan 09.11.2022 tarih ve 2020-3-003/BN-09 sayılı Bilgi Notu görüşülerek karara bağlanmıştır.

- (16) **G. RAPORTÖR GÖRÜŞÜ:** İlgili Bilgi Notu'nda özetle; Kurulun 27.10.2022 tarihli ve 22-49/719-MUA sayılı kararı ve LESAFFRE tarafından sunulan uzlaşma metni çerçevesinde, anılan teşebbüs hakkındaki soruşturmanın uzlaşma usulü ile sonlandırılabilceği ifade edilmiştir.

H. İNCELEME VE DEĞERLENDİRME

H.1. İlgili Taraf Hakkında Bilgi (LESAFFRE)

- (17) LESAFFRE, merkezi Kuzey Fransa'da bulunan ve 1853 yılında kurulan bir aile şirkettir. Lesaffre Ailesi'nin mensupları, LESAFFRE'nin hisselerinin doğrudan veya dolaylı olarak sahibi konumundadır.
- (18) Dünya çapında ekmek mayası üreticisi olan LESAFFRE, pişirme sürecini ve/veya fırınların nihai ürünlerinin kalitesini geliştirme amacıyla çeşitli ekmek katkı maddeleri de üretmektedir. Bunun yanı sıra, hamur kıvamlaştırıcı ve ekşi hamur gibi spesifik ürünler de geliştirmekte; ekmek mayası ve katkı maddeleri ile ilgili olarak un değirmenleri için enzim kokteyli de tedarik etmektedir. LESAFFRE'nin ekmek mayası sektöründe dünya genelindeki birçok ülkede üretim tesisi bulunmaktadır.
- (19) LESAFFRE'nin Türkiye iştiraki olan Öz Maya Sanayi AŞ (ÖZMAYA), Sociedad General Azucarera De Espana S.A. (SGAE) ve Garipoğlu Ailesi tarafından ortak girişim şirketi olarak 1987 yılında kurulmuştur. Kısa bir süre sonra SGAE, Garipoğlu Ailesi'nin ÖZMAYA'daki bütün hisselerini satın almış ve ÖZMAYA'nın tüm hisselerine sahip olmuştur. 1992 yılında LESAFFRE, SGAE'den ÖZMAYA'yı devralmıştır. Böylelikle LESAFFRE, ÖZMAYA ile Türkiye pazarına giriş yapmıştır.
- (20) 1988 yılında Adana Ceyhan'da üretime başlamış ve Amasya'da kurulu Safmaya San. AŞ'nin (SAF MAYA) Garipoğlu Ailesi'ne ait olan bütün hisseleri 1992 yılında LESAFFRE tarafından satın alınmak suretiyle, SAF MAYA da ÖZMAYA bünyesine katılmıştır. Böylelikle LESAFFRE, Türkiye ekmek mayası pazarındaki faaliyetlerini tamamen ÖZMAYA bünyesinde toplamıştır.
- (21) Kurulun 15.12.2014 tarihli ve 14-52/903-411 sayılı kararı ile ÖZMAYA'nın Dosu Maya Mayacılık AŞ (DOSU MAYA) bünyesine alınması suretiyle DOSU MAYA ve ÖZMAYA tüzel kişilikleri birleştirilmiş ve DOSU MAYA'nın ticaret unvanı Lesaffre Turquie Mayacılık Üretim ve Ticaret AŞ olarak değiştirilmiştir.
- (22) LESAFFRE, Amasya, Adana/Ceyhan ve Kırklareli/Lüleburgaz'da bulunan üç ayrı maya üretim tesisi ile maya üretimi gerçekleştirmektedir. LESAFFRE'nin Ceyhan fabrikasında yaş maya ve sıvı maya; Amasya fabrikasına kuru maya ve ekmek geliştirici ürünleri; Lüleburgaz fabrikasında ise yaş maya, sıvı maya, kuru maya ile ekmek geliştirici ürünleri üretmektedir.
- (23) LESAFFRE'nin yaş ekmek mayası pazarındaki başlıca markaları ise Öz Maya, Has Maya, LeSafmaya, Canmaya ve Yuvamaya'dır. Bu markaların yanı sıra LESAFFRE'nin perakende kanalı için üretilen özel markalı Dorbi, Piyale ve Efsane ürünlerinin de satışı yapılmaktadır.

H.2. Değerlendirme

H.2.1. 4054 sayılı Kanun'un 4. Maddesi Kapsamında Yapılan Tespit ve Değerlendirmeler

- (24) 4054 sayılı Kanun'un 4. maddesinde "*Belirli bir mal veya hizmet piyasasında doğrudan veya dolaylı olarak rekabeti engelleme, bozma ya da kısıtlama amacını taşıyan veya bu etkiyi doğuran yahut doğurabilecek nitelikte olan teşebbüsler arası anlaşmalar,*

uyumlu eylemler ve teşebbüs birliklerinin bu tür karar ve eylemleri hukuka aykırı ve yasaktır.” denilmek suretiyle teşebbüsler arasındaki rekabeti sınırlayıcı anlaşma, uyumlu eylem ve kararlar yasaklanmıştır. Madde metninde yasak kapsamındaki haller tahdidi olmayacak şekilde, örnek kabilinden sayılmıştır. Bu kapsamda “*mal ve hizmetlerin alım ya da satım fiyatının, fiyatı oluşturan maliyet, kar gibi unsurlar ile her türlü alım yahut satım şartlarının tespit edilmesi*”, “*mal veya hizmet piyasalarının bölüşülmesi ile her türlü piyasa kaynaklarının veya unsurlarının paylaşılması ya da kontrolü*” ve “*rakip teşebbüslerin faaliyetlerinin zorlaştırılması, kısıtlanması veya piyasada faaliyet gösteren teşebbüslerin boykot ya da diğer davranışlarla piyasa dışına çıkartılması yahut piyasaya yeni gireceklerin engellenmesi*” yasak kapsamındaki hallere örnek olarak gösterilmiştir.

- (25) 4054 sayılı Kanun'un 4. maddesinin birinci fıkrasının esas amacı, rekabetçi piyasaların gereği olarak her bir teşebbüsün kendi ticari politikalarını ve piyasadaki faaliyetlerini tek başına, bağımsız olarak belirleyebilmesini sağlamaktır. Rekabeti bozucu nitelikteki anlaşmaların varlığı halinde, teşebbüslerin bağımsız davranışlarının yerini anlaşma taraflarının ortak çıkarlarına hizmet eden koordineli davranışlar almaktadır. Bu tür anlaşmalar, piyasa ekonomisinden elde edilmesi beklenen faydaları azaltarak kaynakların dağılımında etkinsizliğe ve oluşan toplam refahın piyasadaki aktörlere hak etmedikleri oranda dağılmasına neden olmaktadır. Bir başka deyişle, bu tür anlaşmalara taraf olan teşebbüsler, normal rekabet şartları içinde elde edemeyecekleri kârlara ulaşarak bu ekonomik faaliyetlerle yaratılan refahın çoğunu kendilerine aktarma olanağına sahip olmakta ve piyasa ekonomisinin olması gerektiği şekilde işlemlerini engellemektedir.
- (26) 4. madde kapsamında yapılacak değerlendirmede anlaşmanın rekabeti kısıtlama amacı ve/veya rekabeti kısıtlayıcı etkisine bakılacaktır. Rekabeti kısıtlama amacı bulunan bir anlaşma doğası gereği 4. madde kapsamında ihlal teşkil ettiğinden, söz konusu anlaşmanın pazardaki fiili veya potansiyel etkilerinin incelenmesine gerek bulunmamaktadır. Bir anlaşmanın rekabeti kısıtlama amacının olup olmadığının değerlendirilmesinde, anlaşmanın içeriği, ulaşmaya çalıştığı hedefler ve anlaşmanın yer aldığı iktisadi ve hukuki çerçeve dikkate alınmalıdır. Anlaşmanın rekabeti kısıtlama amacı bulunup bulunmadığının tespiti için gerekli bir unsur olmasa dahi, tarafların niyeti de yapılacak değerlendirmede dikkate alınabilecektir.
- (27) Rekabeti kısıtlama amacı bulunmayan bir anlaşmanın rekabeti kısıtlayıcı etkisinin olup olmadığı incelenebilir. Bu incelemede, hem fiili, hem de potansiyel etkiler dikkate alınır. Rekabeti kısıtlayıcı etkinin varlığı için anlaşmanın fiyat, üretim miktarı, ürün kalitesi, ürün çeşitliliği ya da inovasyon gibi pazardaki rekabet parametrelerinden en az biri üzerinde olumsuz etkisinin bulunması ya da makul bir olasılık dâhilinde böyle bir potansiyele sahip olması gerekir. Anlaşmalar, anlaşma tarafları arasındaki veya anlaşma taraflarından biri ile üçüncü kişiler arasındaki rekabeti azaltarak bu tür etkiler meydana getirebilir. Bu durum, anlaşmanın doğası ve içeriği, tarafların tek başına veya ortaklaşa belirli bir düzeyde pazar gücü elde etme derecesi ve anlaşmanın, pazar gücünün oluşması, sürdürülmesi veya güçlendirilmesine ya da tarafların pazar gücünü kötüye kullanmasına ne ölçüde imkân sağladığı gibi çeşitli etkenlere bağlı olacaktır.

H.2.2. Elde Edilen Belgelere İlişkin Değerlendirmeler

- (28) Dosya kapsamında yaş ekmek mayası dağıtımında faaliyet gösteren teşebbüslerin aralarında anlaşarak fiyat belirledikleri, müşteri paylaştıkları ve LESAFFRE'nin de aralarında bulunduğu bazı üretici firmaların bu eylemleri kolaylaştırdığı iddiası üzerine

yürütülen soruşturma kapsamında elde edilen belgeler ihlalin ispatı bakımından önem arz etmektedir.

(29) Bu çerçevede, Muratlar Fırıncılık Çözümleri Maya Gıda San. ve Dış Ticaret Ltd. Şti. (MURATLAR) ve aktif işbirliği başvurusu kapsamında LESAFFRE'den elde edilen belgeler incelendiğinde, Adatepeler Maya Gıda San. Tic. Ltd. Şti.¹ (ADATEPELER) ve MURATLAR² arasında müşteri paylaşımına dair bir uzlaşa bulunduğu, ADATEPELER ve MURATLAR arasındaki müşteri paylaşımında söz konusu teşebbüslerden kaynaklı olarak bir sorun ortaya çıktığında teşebbüslerin bu durumu LESAFFRE'ye aktardığı ve teşebbüslerin arasındaki sorunun LESAFFRE'nin koordinasyonunda çözüme kavuşturulduğu anlaşılmaktadır. Bu kapsamda;

- ADATEPELER ortağı (.....) tarafından LESAFFRE Öz Maya³ Satış Kanalı Yurt İçi Satış Müdürü (.....)'a gönderilen 26.12.2016 tarihli ve "MURATLAR MAYA⁴ ARNAVUTKÖYDEKİ GELİŞMELER" konulu e-postada ve ADATEPELER ortağı (.....) tarafından LESAFFRE Öz Maya Satış Kanalı Yurt İçi Satış Müdürü (.....)'a gönderilen 18.07.2017 tarihli ve "Muratlar" konulu e-postada, MURATLAR'ın ADATEPELER tarafından yaş maya tedarik edilen fırınlarına satış yapmaya başlamasının LESAFFRE'ye şikâyet edilmesi,
- ADATEPELER ortağı (.....) tarafından LESAFFRE Yöneticisi (.....)'a gönderilen 04.06.2017 tarihli ve "MURATLAR MAYA" konulu e-postada, 09.06.2017 tarihinde LESAFFRE'nin merkezinde ADATEPELER ve MURATLAR'ın katılımıyla gerçekleştirilen toplantıya istinaden *"Fabrikanın⁵ talebi doğrultusunda Altınok ve Aslanoğlu grubunca 19 HAZİRAN 2017 Tarihinden itibaren maya vermeyi bıraktık. Biz Muratlar mayanın bizim müşterimiz olan Sıhhat Gıda (sultangazi) ve Göztepe Ekmek'ten çıkacağı sözünü almışdık bu tarihe kadar müşterilerden muratlar maya çıkmamıştır bize verilen söz tutulmadığına"* ifadesinin kullanılması,
- LESAFFRE Öz Maya Satış Kanalı Yurt İçi Satış Müdürü (.....) tarafından, LESAFFRE yöneticileri (.....) ve (.....)'a gönderilen 18.07.2017 tarihli e-postada, MURATLAR'ın pazardaki davranışlarına ilişkin, *"Adatepeler'den pazar alması (onun satış noktalarına satış yapması) veya Adatepeler'in satış fiyatını etkilemesi konularında Muratlar'a daha fazla müsamaha göstermemeliyiz"* ifadesinin kullanılması,
- ADATEPELER'in ortağı (.....)'den LESAFFRE Öz Maya Satış Kanalı Yurt İçi Satış Müdürü (.....)'a iletilen 13.11.2017 tarihli ve "MURATLAR MAYANIN İDDA EDEN FIRINLAR" konulu e-postada, *"BAHSİ GEÇEN FIRININ MURATLARDAN MAYA ALDIĞINI BİLİYORDUK VE BİZ MURATLAR MAYANIN FIRININA FİYAT VERMEYİCEĞİMİZİ BEYAN EDİP TEKLİFİNİ GERİ ÇEVİRDİK."* ifadelerinin kullanılması,
- LESAFFRE Öz Maya Satış Kanalı Yurt İçi Satış Müdürü (.....) tarafından LESAFFRE Yöneticisi (.....)'a gönderilen 20.11.2017 tarihli ve "ADATEPE-MURATLAR BAKERY PROBLEM" konulu e-postada, MURATLAR'ın satış

¹ LESAFFRE İstanbul bayisi.

² LESAFFRE İstanbul bayisi.

³ 31.05.2018 tarihli ve 18-17/316-156 sayılı Kurul kararına konu olan taahhüt paketi uyarınca DOSU MAYA markalarının pazardaki varlıklarının ve fiyat konumlarının, bağımsız ayrı dağıtım ağlarının korunması taahhüt edilmiştir. Bu nedenle LESAFFRE satış organizasyonu DOSU MAYA ve ÖZMAYA olarak iki farklı satış kanalından oluşmaktadır.

⁴ MURATLAR FIRINCILIK'ı ifade etmektedir.

⁵ Yazışmada yer alan "fabrika" ifadesi ile LESAFFRE'nin kastedildiği değerlendirilmektedir.

noktalarının ADATEPELER'e kaybedilmesine ilişkin şikâyeti üzerine MURATLAR'ın ADATEPELER'in satış noktalarına ürün vermesinin ardından ADATEPELER'in *"Eğer benim fiyatım Muratlar'ın saldırısı nedeniyle düşerse; benim fiyatımı düşürmeniz gerekir veya Muratlar'ı en baştan durdurmanız gerekir"* şeklinde LESAFFRE'ye uyarıda bulunduğunun dile getirilmesi,

- 13.03.2017 tarihinde "muratlarfood@gmail.com"⁶ uzantılı e-posta adresinden LESAFFRE Yurt İçi Satış ve Pazarlama Direktörü (.....) ve LESAFFRE çalışanı (.....)'a gönderilen e-postada, ADATEPELER'in olumsuz yönlendirmeleri ile LESAFFRE tarafından MURATLAR'a verilecek desteklerin sağlanmamasının MURATLAR tarafından LESAFFRE'ye şikâyet edilmesi,
- 21.03.2017 tarihinde "muratlarfood@gmail.com" uzantılı e-posta adresinden LESAFFRE Yurt İçi Satış ve Pazarlama Direktörleri (.....), (.....) ve LESAFFRE çalışanları (.....) ve (.....)'a gönderilen e-postada, ADATEPELER kastedilerek, *"ortak olduğumuz diğer noktalar da zam yapmadı lütfen gereken uyarı yaparmisiniz"* gibi ifadelerin kullanılması,
- 16.05.2017 tarihinde "muratlarfood@gmail.com" uzantılı e-posta adresinden LESAFFRE Yurt İçi Satış ve Pazarlama Direktörü (.....) ve LESAFFRE çalışanı (.....)'a gönderilen e-postada ve 06.11.2017 tarihinde "muratlarfood@gmail.com" uzantılı e-posta adresinden LESAFFRE çalışanı (.....)'a gönderilen e-postada, ADATEPELER'in MURATLAR tarafından yaş maya tedarik edilen fırınlara satış yapmaya başlamasının MURATLAR tarafından LESAFFRE'ye şikâyet edilmesi,
- 17.05.2017 tarihinde "muratlarfood@gmail.com" uzantılı e-posta adresinden LESAFFRE çalışanı (.....)'a gönderilen e-postada, *"ADATEPELERLE BERABER VERİYORDUK ZAM YAPILDIKTAN SONRA BİZDEN ALMIYOR 25 TL DEN ADATEPELERDEN ALIYOR."*, *"BU KONUYU ADATEPELERE DEFALARCA SOYLEMEMİZE RAGMEN SONUÇ ALAMIYORUZ."* ve *"PAZARDAKİ SORUNLARLA ALAKALI (.....) BEYE BİLGİ VERİYORUZ"* gibi ifadelerin kullanılması,
- 31.07.2017 tarihinde "muratlarfood@gmail.com" uzantılı e-posta adresinden LESAFFRE Yurt İçi Satış ve Pazarlama Direktörü (.....)'a gönderilen e-postada, *"adatepeler maya satış fiyatlarını geçen yıl satış fiyatlarına çekiyor fırınlara 38 ile 40 tl arasına indirdi"* ifadesi kullanılarak ADATEPELER'in düşük fiyatla maya satmasından şikâyet edilmesi

gibi hususlar ADATEPELER ve MURATLAR arasındaki rekabeti kısıtlayıcı uzlaşıda LESAFFRE'nin kolaylaştırıcı/koordine edici olarak yer aldığına işaret etmektedir.

- (30) MURATLAR ve aktif işbirliği başvurusu kapsamında LESAFFRE'den elde edilen; LESAFFRE Yurt İçi Satış ve Pazarlama Direktörü (.....)'ten LESAFFRE Yöneticisi (.....)'a gönderilen 15.08.2017 tarihli ve "(.....) phonecon and (.....) phonecon"⁷ konulu e-posta, LESAFFRE Yurt İçi Satış ve Pazarlama Direktörü (.....)'ten LESAFFRE Yöneticisi (.....)'a gönderilen 02.10.2017 tarih ve "RE: Abt. (.....) Bey visit to distributors"⁸ konulu e-posta, ADATEPELER'in ortağı (.....) tarafından LESAFFRE yöneticisi (.....)'a gönderilen 19.12.2017 tarihli ve "CANMAYA HK" konulu e-posta, 22.11.2017 tarihinde "muratlarfood@gmail.com" uzantılı e-posta adresinden LESAFFRE Yurt İçi Satış ve Pazarlama Direktörü (.....)'a gönderilen e-posta,

⁶ MURATLAR FIRINCILIK'a ait şirket e-posta adresi.

⁷ "(.....) [ile yapılan] telefon görüşmesi ve (.....) [ile yapılan] telefon görüşmesi"

⁸ "(.....) Bey'in bayileri ziyareti hakkında"

01.12.2017 tarihinde "muratlarfood@gmail.com" uzantılı e-posta adresinden LESAFFRE Yurt İçi Satış ve Pazarlama Direktörleri (.....), (.....) ve LESAFFRE çalışanları (.....) ve (.....)'a gönderilen e-posta ve LESAFFRE İstanbul Bayisi MURATLAR FIRINCILIK'ın ortağı (.....)'ın mobil cihazından elde edilen "Muratlar Türkiye" isimli WhatsApp grubunda şirket ortağı (.....) (H.M.) ve cihazda "(.....)"⁹ (M.M.) olarak kayıtlı kişi arasında 27.10.2018 tarihinde geçen görüşmeler incelendiğinde, LESAFFRE'nin İstanbul'da yeni bir bayi ataması üzerine ADATEPELER ve MURATLAR'ın bu durumdan rahatsız oldukları ve söz konusu yeni bayinin faaliyetlerini sıklıkla LESAFFRE'ye şikâyet ettikleri anlaşılmaktadır. Örneğin;

- 02.10.2017 tarih ve "RE: Abt. (.....) Bey visit to distributors" konulu LESAFFRE iç yazışmasında kullanılan, "*Muratlar ona İstanbul Avrupa'da yeni bir bayilik kurmamız üzerine fiyatların düşeceği ve satış kaybedeceklerinden vb. şikâyet etmiş.*",
- ADATEPELER tarafından LESAFFRE'ye gönderilen 19.12.2017 tarihli ve "CANMAYA HK" konulu e-postada yer alan, "*Yeni bayilik verdiğiniz canmaya bayiniz her geçen gün daha fazla fırınımıza fiyat ve maya vermektedir*",
- MURATLAR tarafından LESAFFRE'ye 22.11.2017 tarihinde gönderilen e-postada yer alan, "*CAN MAYA BİR ÇOK UYARILARIMIZA RAGMEN FIRINLARIMIZA MAYA VERİYOR*",
- MURATLAR tarafından LESAFFRE'ye gönderilen 01.12.2017 tarihli e-postada yer alan, "*yeni bayi canmaya yaklaşık 34 noktamıza geldi*" ve "*bizde onlara aynı şekildemi karşılık verelim*",
- 27.10.2018 tarihinde LESAFFRE tarafından piyasaya yeni giren bir bayiye yönelik olarak MURATLAR'a gönderilen "*canmaya sorununu çözdük. Fiyatlarla ilgili bir adım bile geri atmayın lütfen, sorun çözüldü*"

gibi ifadeler MURATLAR ve ADATEPELER arasındaki müşteri paylaşımına yönelik anlaşmanın yeni atanan bayi nedeniyle olumsuz etkilendiğini ve bu durumun söz konusu teşebbüslerce LESAFFRE'ye şikâyet olarak yansıtıldığını göstermektedir. LESAFFRE tarafından (.....) yeni atanan söz konusu bayinin LESAFFRE bayisi Şenler Unlu Gıda Nak. Tem. Taah. San. ve Tic. Ltd. Şti. olduğu ve ADATEPELER ve MURATLAR'ın şikâyetleri üzerine söz konusu bayinin faaliyetlerini İstanbul Anadolu Yakası'na çekmek zorunda kaldığı belirtilmiştir.

- (31) Aktif işbirliği başvurusu ile Kuruma sunulan (.....) belgeler birlikte değerlendirildiğinde, ADATEPELER'in MURATLAR ile arasındaki müşteri paylaşımından kaynaklı sorunların çözümü amacıyla LESAFFRE yetkililerini aradıkları anlaşılmaktadır.
- (32) Söz konusu belgeler bütüncül olarak değerlendirildiğinde LESAFFRE'ye ait yaş ekmek mayası ürünlerinin satış ve dağıtım alanlarında faaliyet gösteren LESAFFRE İstanbul bayileri ADATEPELER ve MURATLAR arasında müşteri/bölge paylaşımı ve/veya fiyat anlaşması yoluyla kartel kurulduğu ve kurulan kartelin uygulanmasının, koordinasyonunun, devamlılığının ve kontrolünün LESAFFRE tarafından sağlandığı anlaşılmaktadır.
- (33) MAURI MAYA Bayisi Motus Gıda Pazarlama Sanayi ve Ticaret Ltd. Şti. nin (MOTUS) Satış Müdürü (.....)'ın mobil cihazından elde edilen, "Ankara (.....) Elemanı", olarak

⁹ MURATLAR FIRINCILIK tarafından gönderilen ve Kurum kayıtlarına 05.11.2021 tarih ve 22725 sayılı ile intikal eden yazıda, şirket ortağı (.....)'ın mobil cihazında "(.....)" olarak kayıtlı kişinin MURATLAR FIRINCILIK çalışanı (.....) olduğu bilgisi yer almaktadır.

kayıtlı kişi ile MOTUS Satış Müdürü (.....) arasında 24.09.2019 tarihinde geçen WhatsApp yazışmasındaki ifadelerden, MOTUS Satış Müdürü'nün, LESAFFRE Bölge Satış Uzmanı (.....)'den Batuğ Endüstriyel Gıda San ve Tic. Ltd. Şti.'nin (BATUĞ) sahibi (.....)'i ikaz edip (.....) adlı fırına kendilerinin mal vermesini sağlamasını istediği aksi halde MOTUS'un da LESAFFRE'nin müşterilerine mal tedarik edeceğine yönelik ifadelerin olduğu görülmektedir. Söz konusu belgenin, BATUĞ ve MOTUS'un müşterileri paylaşmak konusunda bir kartel oluşturdıklarını gösterdiği değerlendirilmektedir. Ayrıca, belgedeki "Pardon kardeşim ya , (.....)e atayım derken sana gelmiş" ifadelerinden, LESAFFRE'nin söz konusu maya bayileri arasındaki kartele kolaylaştırıcı sıfatıyla dahil olduğu anlaşılmaktadır.

- (34) MAURİ MAYA Bayisi MOTUS Satış Müdürü (.....)'in mobil cihazından elde edilen, MAURİ MAYA Ankara Bölge Yöneticisi (.....) ile MOTUS Satış Müdürü (.....) arasında 09.10.2019 tarihinde geçen WhatsApp yazışması ve 10.10.2019 tarihinde MAURİ MAYA Bayisi MOTUS Satış Müdürü (.....) tarafından MAURİ MAYA Ankara Bölge Yöneticisi (.....)'e gönderilen mesaj değerlendirildiğinde;

- MOTUS'un MAURİ MAYA yöneticisine hitaben, "Merhaba (.....) bey bilgin olmuştur mutlaka ama ben yine paylaşayım , has maya Yöneticisi (.....) beyi aradım bilgim var dedi dün arayıp 50 kl maya istediler. Sizin mayanızda sorun varmış onu da söylediler bize dedi , bende fiyat geçtiğimiz için birşeyleri bahane edecekler biliyorsun dik durur fiyatınızı 65 TL söylerseniz sorun düzelir ama düşük söylerseniz biz ordan çıkanız sıkıntı olur dedim" mesajını iletmesi üzerine MAURİ MAYA yöneticisinin "Doğru mu bir kaç gün içerisinde anlarız. Ona göre istişareli aksiyon alırız." ifadelerini kullandığı görülmektedir.
- 10.10.2019 tarihli mesajda yer alan ve MAURİ MAYA Bayisi MOTUS ile MAURİ MAYA arasında geçen ifadelerden, MOTUS Satış Müdürü (.....)'in LESAFFRE Bölge Satış Uzmanı (.....)'le görüşerek bir fırına verilecek olan teklifleri değerlendirdikleri, (.....)'in (.....)'den MAURİ MAYA'nın Ankara Bölge Yöneticisi (.....)'e Şehrekmek'i daha düşük bir teklifle alabileceğini söylemesini istediği ve MOTUS'un PAK MAYA yöneticileri ile görüşme ayarlanmasını istediği anlaşılmaktadır. Ayrıca, belgede "has maya yöneticisi (.....) beyle görüştüm, biz şehrekmeye maya verme taraftarı değiliz diyor , 65 TL fiyat verdik kesinlikle bir beklentimiz yok" ve "(.....) te diyor ki (.....) bey şehrekmekle görüşün o sorunu aşsın gerekirse 1-2 lira bütçe kullansın olayı çözsün ben (.....) abinin buraya maya vermesi taraftarı kesinlikle değilim ne güzel sorunsuz ilerliyorduk diyor..." ifadelerinin kullanıldığı görülmektedir.

- (35) Mezkur iki belgenin birlikte değerlendirildiğinde, BATUĞ ve MOTUS'un maya ürününün satış fiyatını belirlemek ve müşteri paylaşmak konusunda bir kartel oluşturdıkları, ayrıca LESAFFRE'nin söz konusu maya bayileri arasındaki kartele kolaylaştırıcı sıfatıyla dahil olduğu anlaşılmaktadır.

- (36) MOTUS Satış Müdürü (.....)'in mobil cihazından elde edilen, MOTUS ortaklarından (.....) ile MOTUS Satış Müdürü (.....) arasında 26.06.2020 tarihinde yapılan WhatsApp yazışmasındaki ifadelerden, MAURİ MAYA Bayisi MOTUS'un Satış Müdürü (.....)'in satış yapılan bir noktanın LESAFFRE'nin bayisinden maya almaya başlamasından sonra bu bayiyle görüştüğü ve bu durumu LESAFFRE Bölge Satış Yöneticisi ile de paylaştığı ve söz konusu yöneticinin LESAFFRE (Has Maya) Konya bayisi BATUĞ'u aradığı anlaşılmaktadır. Belgede geçen, "hasmayayı çağırmasında sorun yok hasmayanın neden ve ne cesaretle maya verdiğinde sorun var" ifadelerinden, BATUĞ ve MOTUS'un maya ürününe yönelik müşteri paylaşmak konusunda bir kartel

oluşturdukları anlaşılmaktadır. Ayrıca, belgedeki “*hasmaya kesinlikle vermedik diyor (.....)*¹⁰ *te aradı*” ifadeleri, LESAFFRE’nin söz konusu maya bayileri arasındaki kartele kolaylaştırıcı sıfatıyla dahil olduğunu göstermektedir.

- (37) MOTUS Satış Müdürü (.....)’in mobil cihazından elde edilen, 13.10.2020 tarihinde İzmir Kılınçoğlu (.....) Bey¹¹ ile MOTUS Satış Müdürü (.....) arasında geçen WhatsApp görüşmelerindeki ifadelerden, Kılınçoğlu Maya ve Gıda Pazarlama Tic. San. Ltd. Şti. (KILINÇOĞLU)’den maya satın alan bir noktanın yazışmaya konu dönemde MOTUS’tan LESAFFRE Bölge Yöneticisi (.....)’in bilgisi dahilinde ürün satın almaya başlaması üzerine tartışma yaşandığı anlaşılmaktadır. Söz konusu belgenin, MOTUS ve KILINÇOĞLU’nun maya ürüne yönelik müşterileri paylaşmak amacıyla bir kartel oluşturduklarını gösterdiği değerlendirilmektedir. Ayrıca, belgede geçen “*Evet (.....) Bey araç bize ait, (.....) Beyle*¹² *de görüştüm Sonuç vermeye devam mı dürüsce cevap bekliyorum*” ifadelerinden, LESAFFRE’nin söz konusu maya bayileri arasındaki kartele kolaylaştırıcı sıfatıyla dahil olduğu anlaşılmaktadır.
- (38) Netice itibarıyla, LESAFFRE, elde edilen belgelerden de açıkça görüldüğü üzere, maya bayileri arasındaki fiyat tespiti/müşteri paylaşımı kartelinin uygulanması, koordinasyonu, devamlılığı ve kontrolünün sağlanması bakımından kolaylaştırıcı sıfatıyla müdahil olmaktadır. Söz konusu kartele taraf bayilerin zaman zaman ihlal konusunu oluşturan fiyat tespiti/müşteri paylaşımı konularında anlaşmazlığa düştüğü, bu anlaşmazlık durumlarında LESAFFRE ile görüşmelerde bulunularak çözüm sağlanmasının istendiği görülmektedir. Bu kapsamda, LESAFFRE’nin bayi kartelinin devamlılığında önem arz ettiği anlaşılmıştır. Bu çerçevede, LESAFFRE de söz konusu anlaşmanın tarafı olup, bu suretle 4054 sayılı Kanun’un 4. maddesini ihlal ettiği kanaatine varılmıştır.
- (39) Öte yandan, Kurul tarafından LESAFFRE hakkında alınan 22.10.2014 tarihli ve 14-42/783-346 sayılı kararda LESAFFRE’nin rakipleri ile anlaşarak ekmek üretiminde kullanılan yaş maya fiyatlarını yükseltmek suretiyle 4054 sayılı Kanun’un 4. maddesini ihlal ettiği tespit edilmiştir.
- (40) Söz konusu Kurul kararının iptali istemiyle DOSU MAYA tarafından açılan davada Ankara 2. İdare Mahkemesinin 27.10.2016 tarihli ve 2015/1120 E. 2016/2406 K. sayılı kararı ile dava reddedilmiştir. Davacının istinaf talebi Ankara Bölge İdare Mahkemesi (BİM) 7. İdari Dava Dairesinin 14.06.2017 tarih ve 2017/106 E. 2017/186 K. sayılı kararı ile reddedilmiş ve temyiz talebi de Danıştay 13. Dairesinin 11.12.2019 tarih ve 2017/1976 DE. 2019/4246 K. sayılı kararı ile reddedilerek Kurul kararının onanmasına kesin olarak karar verilmiştir. Bu çerçevede, teşebbüsün 4054 sayılı Kanun’un 4. maddesini ikinci kez ihlal ettiği, ihlalin tekerrürünün söz konusu olduğu anlaşılmıştır.

H.2.3. Uzlaşma Süreci ve İdari Para Cezasına İlişkin Değerlendirme

- (41) 4054 sayılı Kanun’un 16. maddesinin üçüncü fıkrası; “*Bu Kanunun 4, 6 ve 7 nci maddelerinde yasaklanmış davranışlarda bulunanlara, ceza verilecek teşebbüs ile teşebbüs birlikleri veya bu birliklerin üyelerinin nihai karardan bir önceki mali yıl sonunda oluşan veya bunun hesaplanması mümkün olmazsa nihai karar tarihine en*

¹⁰ Yerinde inceleme tutanağında, yazışmalarda (.....) olarak geçen kişinin LESAFFRE Bölge Yöneticisi olduğu ifade edilmiştir.

¹¹ Yerinde inceleme tutanağında, yazışmalarda (.....) Bey olarak geçen kişinin LESAFFRE İzmir Bayisi Kılınçoğlu Maya ve Gıda Pazarlama Tic. San. Ltd. Şti.’nin (KILINÇOĞLU) çalışanı olduğu bilgisi yer almaktadır.

¹² Yerinde inceleme tutanağında, yazışmalarda (.....) olarak geçen kişinin LESAFFRE Bölge Yöneticisi olduğu ifade edilmiştir.

yakın mali yıl sonunda oluşan ve Kurul tarafından saptanacak olan yıllık gayri safi gelirlerinin yüzde onuna kadar idarî para cezası verilir." hükmünü amirdir.

- (42) Rekabeti Sınırlayıcı Anlaşma, Uyumlu Eylem ve Kararlar ile Hakim Durumun Kötüye Kullanılması Halinde Verilecek Para Cezalarına İlişkin Yönetmelik'in (Ceza Yönetmeliği) 4. maddesinde idari para cezası belirlenirken öncelikle temel para cezasının hesaplanacağı; ardından ağırlaştırıcı ve hafifletici unsurlar göz önünde bulundurularak temel para cezasının artırılmasının ve/veya cezadan indirim yapılmasının söz konusu olacağı düzenlenmektedir.
- (43) Söz konusu Yönetmelik'in temel para cezasını düzenleyen 5. maddesinin ilk fıkrasına göre; temel para cezası hesaplanırken ihlale taraf olan teşebbüslerin Kurul tarafından saptanacak yıllık gayri safi gelirlerinin, karteller için %2'si ile %4'ü, diğer ihlaller için %0,5'i ile %3'ü arasında bir oran esas alınacaktır. Anılan maddenin ikinci fıkrasında ise birinci fıkrada yazılı oranların belirlenmesinde ilgili teşebbüslerin veya teşebbüs birliklerinin piyasadaki gücü, ihlal neticesinde gerçekleşen veya gerçekleşmesi muhtemel zararın ağırlığı gibi hususların dikkate alınacağı hükmüne yer verilmiştir.
- (44) 4054 sayılı Kanun'un 43. maddesinin beşinci fıkrasında *"Soruşturmaya başlanmasından sonra Kurul, ilgililerin talebi üzerine veya resen, soruşturma sürecinin hızlı bitirilmesinden doğacak usuli faydaları ve ihlalin varlığına veya kapsamına ilişkin görüş farklılıklarını göz önüne alarak uzlaşma usulünü başlatabilir. Kurul, hakkında soruşturma başlatılan ve ihlalin varlığı ile kapsamını kabul eden teşebbüs veya teşebbüs birlikleri ile soruşturma raporunun tebliğine kadar uzlaşabilir."*, altıncı fıkrasında *"Bu çerçevede Kurul, hakkında soruşturma açılan taraflara, ihlalin varlığını ve kapsamını kabul ettikleri bir uzlaşma metni sunmaları için kesin bir süre verir. Verilen süre geçirildikten sonra yapılan bildirimler dikkate alınmaz. İhlal tespitin ve idari para cezasının yer aldığı bir nihai kararla soruşturma sonlandırılır."* ve yedinci fıkrasında *"Uzlaşma usulü sonucunda idari para cezasında yüzde yirmi beşe kadar indirim uygulanabilir."* hükümleri yer almaktadır.
- (45) Uzlaşma Yönetmeliği'nin 5. maddesinin birinci fıkrasında ise *"Soruşturma tarafları uzlaşma taleplerini yazılı olarak Kuruma iletir. Kurul, 4 üncü maddenin ikinci fıkrasındaki hususları dikkate alarak bu talebi kabul veya ret edebileceği gibi varsa diğer tarafların da uzlaşma görüşmelerine davet edilmesine karar verebilir"* düzenlemesi bulunmaktadır.
- (46) Bu kapsamda soruşturma taraflarından LESAFFRE uzlaşma talebinde bulunmuş ve başvuru üzerine Kurul tarafından uzlaşma görüşmelerine başlanmasına karar verilmiştir.
- (47) Söz konusu Kurul kararı ve Uzlaşma Yönetmeliği hükümleri uyarınca LESAFFRE yetkilileri ve temsilcileri ile raportörler arasında Kurum merkez binasında yapılan uzlaşma görüşmesinde teşebbüse dosya konusu iddiaların içeriği, isnat edilen ihlalin niteliği, kapsamı ve süresi, uzlaşma tarafı olan teşebbüs hakkında ihlal isnadına dayanak oluşturan başlıca belgeler, sürecin uzlaşma ile sonuçlanması halinde uygulanabilecek indirim oranı ve uzlaşma tarafına verilebilecek idari para cezası aralığı hakkında bilgi verilmiştir.
- (48) Uzlaşma görüşmesi kapsamında LESAFFRE'nin uzlaşma sürecinin devam etmesi yönündeki beyanları doğrultusunda gerçekleştirilen uzlaşma görüşmeleri neticesinde alınan 22-49/719-MUA sayılı uzlaşma ara kararında, soruşturma sürecinin uzlaşma ile neticelenmesi halinde,
- Yaş ekmek mayası dağıtımında faaliyet gösteren teşebbüslerin aralarında

anlaşarak fiyat belirlediklerine, müşteri paylaştıklarına ve LESAFFRE'nin de söz konusu eylemleri kolaylaştırıcı rol üstlendiğine, bu nedenle LESAFFRE'nin 4054 sayılı Kanun'un 4. maddesini ihlal ettiğine,

- Bu doğrultuda, anılan teşebbüse 4054 sayılı Kanun'un 16. maddesinin üçüncü fıkrası ve "Rekabeti Sınırlayıcı Anlaşma, Uyumlu Eylem ve Kararlar ile Hakim Durumun Kötüye Kullanılması Halinde Verilecek Para Cezalarına İlişkin Yönetmelik" in 5. maddesinin birinci fıkrasının (a) bendi, ikinci fıkrası, üçüncü fıkrasının (a) bendi, 6. maddesinin birinci fıkrasının (a) bendi uyarınca 2021 yılı gayrisafi geliri üzerinden % (.....) oranında olmak üzere 134.275.671,50-TL idari para cezası uygulanmasına,
- LESAFFRE'nin gerekli şartları sağlaması sebebiyle teşebbüse verilecek cezada, "Kartellerin Ortaya Çıkarılması Amacıyla Aktif İşbirliği Yapılmasına Dair Yönetmelik" in 5. maddesinin birinci fıkrasının (a) bendi uyarınca %35 indirim uygulanmasına,
- 4054 sayılı Kanun'un 43. maddesinin yedinci fıkrası ve "Rekabeti Sınırlayıcı Anlaşma, Uyumlu Eylem ve Kararlar ile Hâkim Durumun Kötüye Kullanılmasına Yönelik Soruşturmalarda Uygulanabilecek Uzlaşma Usulüne İlişkin Yönetmelik" in (Uzlaşma Yönetmeliği) 4. maddesinin dördüncü fıkrası uyarınca uzlaşma usulü sonucunda teşebbüse verilecek idari para cezasında %10 oranında indirim uygulanmasına,
- Bu kapsamda aktif işbirliği ve uzlaşma usulü sonucunda teşebbüse 2021 yılı gayrisafi gelirleri üzerinden nihai olarak % (.....) oranında olmak üzere 73.851.619,33-TL tutarında idari para cezası uygulanmasına,
- Uzlaşma Yönetmeliği'nin 7. maddesinin birinci fıkrasının (e) bendi uyarınca, uzlaşma metninin Kuruma gönderilebilmesi için ara kararın tebliğinden itibaren LESAFFRE'ye 15 gün süre verilmesine ve
- Uzlaşma metninin süresi içinde gönderilmemesi halinde, Kurulun ara kararıyla bağlı olmadığına

karar verilmiştir.

- (49) Bahse konu ara kararda ceza oranı belirlenirken yukarıda yer verilen mevzuat hükümleri dikkate alınarak, LESAFFRE tarafından yeniden satış fiyatının belirlenmesi yoluyla 4054 sayılı Kanun'un 4. maddesinin ihlal edilmesinin "kartel" kategorisinde değerlendirilmesi gerektiği sonucuna ulaşılmış ve temel para cezasına başlangıç oranı % (.....) olarak takdir edilmiştir.
- (50) Ceza Yönetmeliği'nin 5. maddesinin üçüncü fıkrasında ihlalin süresinin temel para cezasının tespitinde dikkate alınacağı öngörülmektedir. Belirtilen hükme göre temel para cezasının miktarı; bir ila beş yıl arasında süren ihlallerde yarısı oranında, beş yıldan uzun süren ihlallerde ise bir katı oranında arttırılacaktır. Dosya mevcudu bilgilere göre, LESAFFRE tarafından rekabetin ihlal edildiğini gösteren belgelerin tarihleri 02.02.2018 ile 25.04.2022 arasını kapsamaktadır. Bu çerçevede, ihlal bir yıldan uzun beş yıldan kısa sürdüğünden, Ceza Yönetmeliği'nin 5. maddesinin üçüncü fıkrasının (a) bendi uyarınca temel para cezası başlangıç oranı yarısı oranında artırılarak uygulanacak temel para cezası oranı % (.....) olarak belirlenmiştir.
- (51) Ceza Yönetmeliği'nin 4. maddesine göre temel para cezasının hesaplanmasından sonra aynı yönetmeliğin 6. ve 7. maddeleri çerçevesinde ağırlaştırıcı ve hafifletici unsurlar göz önünde bulundurularak artırma ve/veya indirme yapılmaktadır. Anılan

Yönetmelik'in 6. maddesinin birinci fıkrası (a) bendi uyarınca, temel para cezası ihlalin tekrerrürü halinde, her bir tekrar için, yarısından bir katına kadar arttırılır. Buna göre, yukarıda yer verildiği üzere ihlalin bir kez tekrerrür etmesi nedeniyle teşebbüse verilecek para cezası bir kat artırılmış ve %(.....) oranına ulaşılmıştır. Ancak bu oran 4054 sayılı Kanun'da düzenlenen azami ceza oranını aştığından, para cezası %(.....) oranına indirilmiştir. Yönetmelik'in 7. maddesi çerçevesinde hafifletici unsur bulunmadığı değerlendirilmiştir.

(52) Öte yandan, Kurul 14.04.2022 tarihli ve 22-17/282-MP sayılı kararıyla; LESAFFRE tarafından yapılan aktif işbirliği başvurusunun, Aktif İşbirliği Yönetmeliği'nin 6. maddesinde belirlenen koşulları yerine getirmesi ve başvuru konusu karteletaraf olan teşebbüsü ihlale zorlamamış olması kaydıyla, anılan Yönetmeliğin 5. maddesinin birinci fıkrasının (a) bendi kapsamında kabul edilmesine ve bu çerçevede teşebbüse verilecek cezada, Aktif İşbirliği Yönetmeliği'nin 5. maddesinin birinci fıkrasının (a) bendi uyarınca %35 indirim uygulanmasına karar vermiştir.

(53) Bunların yanı sıra LESAFFRE tarafından 22-49/719-MUA sayılı ara karara istinaden hazırlanıp gönderilen uzlaşma metninde, kararda belirtilen hususlar kabul edilerek, teşebbüs hakkında yürütülen soruşturmanın uzlaşma ile sonlandırılması talep edilmiştir.

(54) Uzlaşma Yönetmeliğinin 8. maddesinin birinci fıkrasında;

"1) Uzlaşma tarafı, uzlaşma ara kararında bildirilen hususları kabul etmesi halinde, aşağıdaki unsurları içeren bir uzlaşma metnini sunar:

a) Uzlaşma tarafının ihlalin varlığını ve kapsamını kabul ettiğine dair açık beyanı,

b) Kurulun uzlaşma tarafına ihlal nedeniyle verebileceği azami idari para cezası oranı ve miktarı ile tarafın uzlaşma usulü çerçevesinde bu ceza oranını ve miktarını kabul ettiği,

c) Uzlaşma tarafının hakkındaki iddialar konusunda yeterli derecede bilgilendirildiği ve kendi görüşlerini ve açıklamalarını aktarmak için tarafa yeterli imkân tanındığı,

ç) İdari para cezasının ve uzlaşma metninde yer alan hususların uzlaşma tarafınca dava konusu yapılamayacağı."

hükmüne yer verilmiştir. Bu kapsamda LESAFFRE tarafından gönderilen uzlaşma metninin Uzlaşma Yönetmeliğinin 8. maddesinin birinci fıkrasında yer alan unsurları içerdiği görülmüştür.

(55) 4054 sayılı Kanun'un 43. maddesinin yedinci fıkrasında *"Uzlaşma usulü sonucunda idari para cezasında yüzde yirmi beşe kadar indirim uygulanabilir..."* hükmü yer almaktadır. Uzlaşma Yönetmeliği'nin 9. maddesinin birinci fıkrasında ise; *"Uzlaşma metninin Kurum kayıtlarına girmesinden itibaren on beş gün içinde, Kurul tarafından ihlal tespiti ve idari para cezasının yer aldığı bir nihai kararla ilgili taraf bakımından soruşturma sonlandırılır."* denilmektedir.

(56) Netice itibarıyla LESAFFRE tarafından sunulan uzlaşma metni çerçevesinde Ceza Yönetmeliği kapsamında hesaplanan idari para cezasının %10 oranında indirilmesi; bu oranın Uzlaşma Yönetmeliğinin 7. maddesinin üçüncü fıkrasında düzenlenen *"Uzlaşma süreci ile birlikte pişmanlık başvurusunun da bulunması halinde, Aktif İşbirliği Yönetmeliği kapsamında belirlenen indirim oranı ile uzlaşma için belirlenen indirim oranı toplanarak birlikte uygulanır."* hükmü uyarınca aktif işbirliği kapsamında uygulanan %35 oranındaki indirimle toplanarak, %45 indirim yapılması sonucuna

ulaşılmıştır.

- (57) Bu çerçevede, LESAFFRE'in soruşturma tarafı maya üreticilerinin bayileri arasında müşteri/bölge paylaşımı ve/veya fiyat anlaşması yoluyla kurulan kartelin uygulanması, koordinasyonu, devamlılığı ve kontrolünü sağladığı, böylelikle söz konusu kartele kolaylaştırıcı sıfatıyla müdahil olduğu, bu suretle teşebbüse 4054 sayılı Kanun'un 4. maddesini ihlal ettiği gerekçesiyle 2021 yılı gayri safi gelirleri üzerinden %(.....) oranında idari para cezası uygulanması ve LESAFFRE hakkındaki soruşturmanın uzlaşma ile sonlandırılması gerektiği kanaatine varılmıştır.

I. SONUÇ

- (58) Rekabet Kurulunun 25.11.2021 tarihli ve 21-57/795-M sayılı kararı uyarınca yürütülmekte olan soruşturma kapsamında; Kurulun 27.10.2022 tarihli ve 22-49/719-MUA sayılı ara kararına istinaden Lesaffre Turquie Mayacılık Üretim ve Ticaret AŞ tarafından gönderilen ve 09.11.2022 tarih ve 32811 sayı ile süresi içerisinde Kurum kayıtlarına intikal eden uzlaşma metninde ihlalin varlığı ve kapsamı ile uzlaşma ara kararında öngörülen azami idari para cezası oranı ve tutarı teşebbüs tarafından açıkça kabul edilmiş olup

- a) Yaş ekmek mayası dağıtımında faaliyet gösteren teşebbüslerin aralarında anlaşarak fiyat belirledikleri, müşteri paylaştıkları ve Lesaffre Turquie Mayacılık Üretim ve Ticaret AŞ'nin de söz konusu eylemleri kolaylaştırıcı rol üstlendiğine, bu nedenle Lesaffre Turquie Mayacılık Üretim ve Ticaret AŞ'nin 4054 sayılı Kanun'un 4. maddesini ihlal ettiğine,
- b) Bu doğrultuda, anılan teşebbüse 4054 sayılı Kanun'un 16. maddesinin üçüncü fıkrası ve "Rekabeti Sınırlayıcı Anlaşma, Uyumlu Eylem ve Kararlar ile Hakim Durumun Kötüye Kullanılması Halinde Verilecek Para Cezalarına İlişkin Yönetmelik" in 5. maddesinin birinci fıkrasının (a) bendi, ikinci fıkrası, üçüncü fıkrasının (a) bendi, 6. maddesinin birinci fıkrasının (a) bendi uyarınca 2021 yılı gayrisafi geliri üzerinden %(.....) oranında olmak üzere 134.275.671,50-TL idari para cezası uygulanmasına,
- c) Lesaffre Turquie Mayacılık Üretim ve Ticaret AŞ'nin gerekli şartları sağlaması sebebiyle, teşebbüse verilecek cezada, "Kartellerin Ortaya Çıkarılması Amacıyla Aktif İşbirliği Yapılmasına Dair Yönetmelik" in 5. maddesinin birinci fıkrasının (a) bendi uyarınca %35 indirim uygulanmasına,
- d) 4054 sayılı Kanun'un 43. maddesinin yedinci fıkrası ve "Rekabeti Sınırlayıcı Anlaşma, Uyumlu Eylem ve Kararlar ile Hâkim Durumun Kötüye Kullanılmasına Yönelik Soruşturmalarda Uygulanabilecek Uzlaşma Usulüne İlişkin Yönetmelik" in (Uzlaşma Yönetmeliği) 4. maddesinin dördüncü fıkrası uyarınca uzlaşma usulü sonucunda teşebbüse verilecek idari para cezasında %10 oranında indirim uygulanmasına,
- e) Bu kapsamda aktif işbirliği ve uzlaşma usulü sonucunda teşebbüse 2021 yılı gayrisafi gelirleri üzerinden nihai olarak %(.....) oranında olmak üzere 73.851.619,33-TL tutarında idari para cezası uygulanmasına,
- f) Rekabet Kurulunun 25.11.2021 tarihli ve 21-57/795-M sayılı kararı uyarınca 4054 sayılı Rekabetin Korunması Hakkında Kanun'un 4. maddesinin ihlal edilip edilmediğinin tespitine yönelik olarak yürütülen soruşturmanın Lesaffre Turquie Mayacılık Üretim ve Ticaret AŞ bakımından uzlaşma ile sonlandırılmasına

gerekçeli kararın tebliğinden itibaren 60 gün içinde Ankara İdare Mahkemelerinde yargı yolu açık olmak üzere OYBİRLİĞİ ile karar verilmiştir.